

COLLEGE BESCHERMING PERSOONSgegevens

POSTADRES Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag BEZOEKADRES Juliana van Stolberglaan 4-10
TEL 070 - 88 88 500 FAX 070 - 88 88 501 E-MAIL info@cbpweb.nl INTERNET www.cbpweb.nl

AAN De Voorzitter van de commissie VWS/JG
van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

DATUM 28 maart 2011
ONS KENNERS z2010-1386
CONTACTPERSOON mevr. drs. K. Verhaar
070-8888528

ONDERWERP wetsvoorstel 31 466 (EPD)

Geachte voorzitter,

In verband met de plenaire behandeling van wetsvoorstel 31 466 op 29 maart 2011 wijst het College bescherming persoonsgegevens (CBP) u op het volgende.

In de brief van de minister van VWS aan de Eerste Kamer van 22 maart 2011¹ staat onder andere:

"Antwoord op de vraag van het kamerlid Slagter-Roukema (SP) wie op dit moment verantwoordelijk is voor het LSP.

Op dit moment, zonder wet, zijn de zorgaanbieders gezamenlijk verantwoordelijk voor het LSP. De zorgaanbieders en Nictiz sluiten om die reden privaatrechtelijke contracten met elkaar. In termen van de WBP zijn de zorgaanbieders verantwoordelijke en is Nictiz bewerker."

Het CBP wijst u erop dat dit antwoord onjuist is.

Het CBP constateerde reeds in 2005 dat het niet kan instemmen met een situatie, waarin alle participerende zorgaanbieders gezamenlijk verantwoordelijk zouden zijn voor het LSP (zie bijgaande brief aan NICTIZ met kenmerk z2005-878).

Een onlangs door het CBP uitgevoerde analyse van de actuele, feitelijke rolverdeling tussen de minister van VWS, NICTIZ en de zorgaanbieders aan de hand van een recente *Opinie*² van de Article 29 Data Protection Working Party (verder te noemen: WP29)³ heeft dit oordeel bevestigd.⁴

¹ Kamerstukken I 2010/11, 31 466, V.

² p. 12.

³ Opinion 1/2010 on the concepts of "controller" and "processor" (WP 169).

⁴ De WP29 is ingesteld ingevolge artikel 29 van de Richtlijn 95/46/EG. Het is het onafhankelijke EU adviesorgaan inzake gegevensbescherming en privacy.

⁵ Eventueel kan wel sprake zijn van een gezamenlijke verantwoordelijkheid van zorgaanbieders en NICTIZ of de minister van VWS. Het CBP wenst dit laatste punt thans in het midden te laten en stelt vast dat de gezamenlijke zorgaanbieders in ieder geval niet als enige partij verantwoordelijke zijn voor het LSP.

datum 28 maart 2011

ONS NUMMER z2010-1386

Waarom is dit belangrijk?

De kwestie wie verantwoordelijk is voor het Landelijk Schakelpunt (LSP) is om meerdere redenen van belang:

1. Het LSP is als het ware de spin in het web van het Nederlands EPD-stelsel en vervult daarmee een cruciale rol. Uiteindelijk wordt door het LSP feitelijk toegang verschaft tot een dossier; alle essentiële elementen van beveiliging (beschikbaarheid, vertrouwelijkheid en integriteit) spelen daarbij een prominente rol, en het LSP dient daarom zowel technisch als organisatorisch excellent ingericht te zijn. Het spreekt voor zich dat daarbij de verantwoordelijkheid op een realistische wijze moet zijn vormgegeven.
2. Vanuit het perspectief van rechtsbescherming en toezicht op de verwerking is het volstrekt onwenselijk dat de burger en de toezichthouder de verantwoordelijke(n) praktisch gezien niet of slechts met grote moeite kunnen adresseren.

Uit het eerder geciteerde antwoord van de minister op de vraag van mevrouw Slagter-Roukema zou kunnen worden afgeleid dat voor de verwerking van patiëntgegevens door het LSP een beroep kan worden gedaan op artikel 21 lid 1 sub a Wbp. Dit is echter niet het geval: de verwerking is slechts mogelijk met (uitdrukkelijke) toestemming van de burger of indien de verwerking is geregeld bij wet.

Een kopie van deze brief gaat uiteraard naar de minister van VWS.

Hoogachtend,
Het College bescherming persoonsgegevens,
Voor het College,
De voorzitter,

COLLEGE BESCHERMING PERSOONSGEGEVENS

POSTADRES Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag BEZOEKADRES Prins Clauslaan 20
TEL 070 - 381 13 00 FAX 070 - 381 13 01 E-MAIL info@cbpweb.nl INTERNET www.cbpweb.nl

AAN NICTIZ

datum 11 oktober 2005

ONS KENMERK z2005-0878

CONTACTPERSOON

UW BRIEF VAN

UW REKENER

ONDERWERP Landelijk Schakelpunt

In het gesprek op 4 augustus 2005 tussen het College bescherming persoonsgegevens (CBP) en het NICTIZ, heeft u aangegeven enige verheldering te wensen inzake de brief van het CBP aan u van 21 juli 2005 (kenmerk z2005-0505).

In dit gesprek is afgesproken, dat u het CBP een e-mail zou sturen met de punten uit de brief die uw inziens verheldering behoeven.

Deze e-mail is op 10 augustus 2005 door het CBP ontvangen. Uit de e-mail destilleert het CBP twee punten die kennelijk nadere uitwerking vergen:

1. Hoe beoordeelt het CBP een constructie, waarin alle participerende zorgaanbieders gezamenlijk verantwoordelijk zouden zijn voor het Landelijk Schakelpunt (LSP)?
2. Welke grondslagen zijn er om patiëntengegevens te mogen verwerken in het LSP?

In het onderstaande zal het CBP de brief van 21 juli 2005 op deze punten trachten te verhelderen.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Het CBP kan niet instemmen met een situatie, waarin alle participerende zorgaanbieders gezamenlijk verantwoordelijk zouden zijn voor het LSP.

Deze pluraliteit van verantwoordelijken - tienduizenden - leidt voor de betrokkene (patiënt) namelijk tot een dusdanig onduidelijke situatie, dat zijn rechtsbescherming op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) gevaar loopt. Voor patiënten is dan immers niet duidelijk waar zij terecht kunnen met hun klachten, vragen en verzoeken om inzage, afschrift en correctie. De patiënt mag niet van het kastje naar de muur worden gestuurd.

Ook voor de ingeschakelde bewerker - de externe marktpartij aan wie het beheer van het LSP zal worden uitbesteed - zal het dan onduidelijk zijn waar de zeggenschap van de zeer vele afzonderlijke verantwoordelijken begint en ophoudt.

De gezamenlijke zorgaanbieders zullen in deze constructie naar verwachting feitelijk niet in staat zijn om het doel en de middelen van de gegevensverwerking te bepalen, zodat geen juiste invulling wordt gegeven aan art. 1 sub e WBP.

BILLAGEN 1

BLAD 1

DATUM 11 oktober 2005
ONS KENMERK z2005-0878

Tenslotte zal vanuit het perspectief van toezicht op de verwerking de onwenselijke situatie ontstaan dat de verantwoordelijke praktisch gezien niet of slechts met grote moeite valt te adresseren.

Grondslagen voor de verwerking

De vraag, of de verantwoordelijke voor het LSP patiëntgegevens mag verwerken, dient met name te worden beoordeeld aan de hand van art. 16 jo. art. 21 jo. art. 23 WBP en art. 7:457 Burgerlijk Wetboek (BW).

Op grond van art. 23 lid 1 WBP en art. 7:457 lid 1 BW zijn uitdrukkelijke toestemming van alle betrokkenen (patiënten) en een (formeel) wettelijke basis mogelijke gronden om patiëntgegevens in het LSP te verwerken.

Daarnaast kan de verantwoordelijke voor het LSP wellicht met een beroep op art. 21 lid 1 sub a WBP en art. 7:457 lid 2 BW binnen de grenzen van het medisch beroepsgeheim patiëntgegevens verwerken. In het bijgevoegde rapport "Landelijk Schakelpunt en artikel 7:457 lid 2 BW" wordt hier nader op ingegaan met als voorlopige conclusie dat dit in de huidige opzet van het LSP niet mogelijk is.

Door NICTIZ is voorts aangegeven dat de patiënten niet individueel vooraf uitdrukkelijk om toestemming gevraagd zal worden (brief van NICTIZ van 23 mei 2005, kenmerk TH/GJ/05119).

Daarmee luidt de conclusie dat het creëren van een wettelijke grondslag thans het meest voor de hand ligt.

Tenslotte

Het CBP verneemt te zijner tijd graag van u hoe een en ander uiteindelijk gestalte zal krijgen. Wellicht kunt u daarbij dan ook de positie van het ZSP belichten.

Hoogachtend,

mr. J. Kohnstamm
voorzitter